

Economische stier Fakir de l'Hez Kernai groeide op met enkel gras en weinig krachtvoer

Grazing bull

Ki-stier Fakir de l'Hez Kernai groeide op onder de harde omstandigheden van de Belgische Ardennen. Gras is er het hoofdbestanddeel van de voerrantsoenen. De 'geteste' inbreng van Fakir in de fokkerij is van het type 'groei en gewicht'.

tekst **Guy Nantier**

Fakir de l'Hez Kernai. 'De kiloknal-ler' noemt zijn huidige eigenaar BBG hem. De stier, die drager is van het gebrek arthrogrypose (kromme poten), staat in het beperkte lijstje van volledig geteste stieren in het marktsegment 'economische stieren'. Jan Roggen, accountmanager vleesvee bij CRV, adviseert Fakir te gebruiken als correctiestier op kleine, sterk bevelesde dieren en dieren die groei nodig hebben. Fakir fokt immers zeer groeizame (110), zware (105) nakomelingen met een gemiddelde kwaliteit in bespieroening (95). Bij de geboorte zijn sommige, zowel mannelijke als vrouwelijke, nakomelingen van Fakir krom in het spronggewricht (109). Veertien maanden later zijn de nazaten wel correct in het spronggewricht. Bij de exterieurbeoordeling van de overwegend vrouwelijke nakomelingen van vijftien maanden en ouder is de sprong weer te

recht (93). Een eenduidige verklaring voor deze 'ruitenwissersprong' in het beenwerk is er niet.

De nu bijna zevenjarige Fakir weegt op een leeftijd van 81 maanden zelf een mooie 1370 kilogram bij een schofthoogte van 152 of plus 8 centimeter boven de norm van eerste categorie. De stier kreeg een exterieurbeoordeling van 87 punten, met 90 punten voor hoogtemaat, 88 punten voor bespieroening, 82 punten voor type en 61 punten voor beenwerk, waaronder 35 punten voor het (kromme) spronggewricht. Fakir kreeg van de ki-commissie van het Belgisch-witblauwstamboek te Cineu het predicaat 'eerste categorie plus' toebedeeld.

Grasdieet

L'Hez Kernai. Het fokkerijsuffix kent vele varianten in de uitspraak. De bijzon-

Moeder Captive de l'Hez Kernai (v. Notez-Le) is nog steeds fokactief

dere Waalse naam verwijst naar de plek waar Fakir geboren is: een gehucht in de regio Bastogne op het bedrijf van Gérard Herman. De regio van de Belgische Ardennen is bekend als hard voor mens en dier. Buiten veehouderij en bosbouw zijn hier nauwelijks andere landbouwactiviteiten mogelijk.

De stallingen ten huize Gérard Herman (69) liggen er troosteloos leeg bij. 'De laatste dieren, drachtige Fakirdochters nota bene, zijn in oktober verkocht', geeft Herman als verklaring. 'Nu ben ik volledig op rust. Het fokbedrijf ligt op 515 meter hoogte', schetst de gepensioneerde veehouder de context. 'De winters zijn hier koud en lang. De dieren stonden hier op stal van begin november tot eind april.'

Het bedrijf telde 37 hectare, enkel bestaande uit grasland voor weidegang en de productie van kuilgras en hooi. De eerste snede, begin juli, werd als hooi geoogst, de tweede snede werd gewikkeld in balen. 'Mais telen zou gekund hebben met vroegrijpe variëteiten, maar de opbrengst is hier te matig', legt Herman uit. 'Daarom telen we geen mais.'

Het bedrijf van Gérard Herman (69) telde zo'n 110 stuks stamboekvee, goed voor 40 à 45 kalvingen op jaarbasis. Het was volledig gericht op de fokkerij en de verkoop van fokdieren in de regio. De lineaire beoordeling uit 2008 op het bedrijf geeft aan dat de hoogtemaat in het koppel 86,4 punten bedroeg, de bespieroening 87,2 punten, het type 82,4 punten en het beenwerk 90,5 punten.

Fakir in actie in zijn vertrouwde ki-stal te Ciney

'Dat zijn toch fraaie cijfers als je weet dat de gemiddelden in Wallonië voor 2008 en voor de respectievelijke kenmerken afgerond 75, 85, 81 en 90 punten bedroegen', vertelt de fokker. 'Het accent in de selectie lag op het formaat en het gewicht. De aanbinstal voor gekalfde dieren zorgde automatisch voor een scherpe selectie op het beenwerk.'

Het koppelmanagement geschiedde er volgens het zoekkoeiensysteem. De koeien kalfden gemiddeld een eerste maal af op een leeftijd van tweeënhalf jaar, veelal in de winter. De kalveren gingen met hun moeder de weide op vanaf mei.

'Ook Fakir, die 65 kilo woog bij zijn geboorte op 3 februari 2003, groeide de eerste zes maanden op bij zijn moeder Captive op de weide. Naast moedermelk bestond zijn opfokrantsoen uit gras en een krachtvoerrantsoen van 18 procent ruw eiwit', vertelt Gérard Herman.

Finesse voor moeder Captive

Fakir was het eerste kalf van Captive (v. Garnement). Captive zou ten huize Herman nog vijfmaal afkalfen: éénmaal van een eigen stier, een tweede maal van Notez-Le en nog tweemaal van Dartagnan. 'Captive is nu verkocht aan Benoit Cassart van KI Fabroca. Ik meen te weten dat ze er afgekalfd heeft. Haar zesde kalf dus', geeft Herman aan.

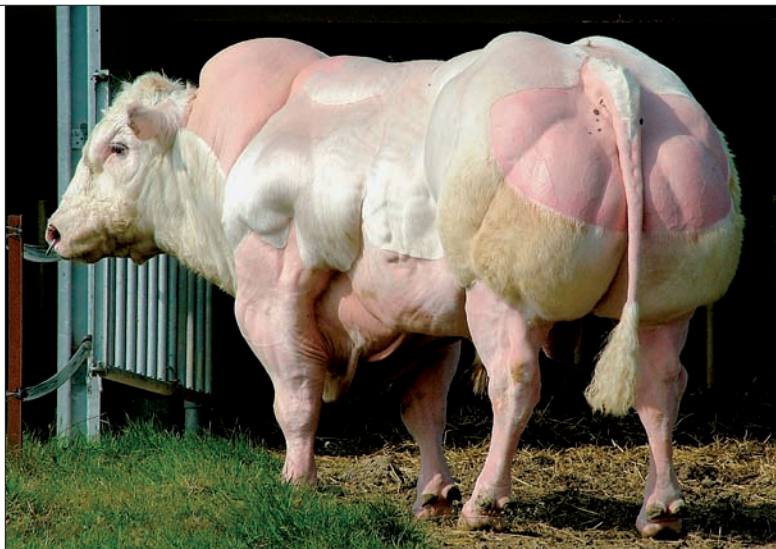
Volgens de fokker was Captive een niet te grote koe, zo'n 133 tot 134 centimeter, met een mooie lengte, een strakke ruglijn en veel finesse in de bespiering. Mager woog ze geschat ongeveer 800 kilogram. Volgens de bedrijfsinspectiegegevens kreeg de koe een score van 80 punten voor hoogtemaat, 88 punten voor bespiering, 85 punten voor type, 93 punten voor beenwerk en 80 punten voor algemeen voorkomen. Het levert haar een totaal op van 88 punten. Waarom de paring met Notez-Le? 'Op basis van ervaring', legt de Ardenner uit. 'De paringen van Notez-Le op het hier veelvuldig gebruikte Garnementbloed lukten wonderwel. Notez-Le bracht hoogtemaat in het koppel met behoud van de spiermassa.'

Grootmoeder Vadrouille, een dochter van Rafia de la Faussie, was een gemiddelde boerenkoe met enigszins een zadelrug, aldus de fokker. 'Vadrouille was op haar beurt een Riboulettedochter uit de paring met Obstiné ND, een eigengefokte zoon van Junior de la Biderie. Obstiné heeft hier gedurende vijf seizoenen de koeien gedekt. Hij heeft hier als eerste hoogtemaat in het koppel gebracht.'

Terug van weggeweest

Fakir werd als jaarlingstiertje opgemerkt door een medewerker van AWE tijdens de jaarlijkse winter rondgang voor stamboekopname van het vrouwelijke vee.

De ontdekking werd getipt naar de aankoopverantwoordelijken van BBG. Na aankoop op een leeftijd van vijftien maanden werd de stier naar Ierland verkast om reden van productiespreiding. Omdat de spermaproductie van de stier bij de Ierse partner stilviel, werd hij terugverscheept naar België, waar de stier opnieuw en nu nog steeds in productie is. Oost west, thuis best. |

FAKIR DE L'HEZ KERNAI
(NOTEZ-LE X GARNEMENT)

functionele kenmerken		90	100	110	120
vitaliteit	102 slecht				goed
drinkkracht	95 slecht				goed
gebrek voorpoten	85 goed				slecht
rechte sprong	93 goed				slecht
kromme sprong	109 goed				slecht
lange tong	105 goed				slecht
scheve muil	104 goed				slecht
snoekbek	99 goed				slecht
sterftecijfer	98 goed				slecht

vleesproductiekenmerken		90	100	110	120
drachtduur	112 kort				lang
geboortegewicht	103 laag				hoog
beveleedheid	94 slecht				goed
gewicht 14 mnd.	104 laag				hoog
schofthoogte 14 mnd.	110 klein				groot
waarde euro/kg LG	95 laag				hoog
gewicht/waarde euro	103 slecht				goed

exterieurkenmerken		90	100	110	120
schofthoogte	106 klein				groot
lichaamslengte	109 kort				lang
borstbreedte	92 smal				breed
bekkenbreedte	92 smal				breed
schouderbespiering	95 weinig besp.				sterk besp.
rugbespiering	91 weinig besp.				sterk besp.
rib	96 plat				rond
kruisligging	111 vlak				lang
bekkenlengte	107 kort				hellend
staartinplanting	98 ingebed				hoog
dijen zijaanzicht	99 recht				rond
dijen achteraanzicht	93 w. uitpuilend				s. uitpuilend
beenwerk	96 grof				fijn
schouderbeenwerk	107 boegig				verborgen
ruglijn	92 doorhangend				opgebogen
voorpoten	100 o-benig				x-benig
achterpoten	113 o-benig				x-benig
spronggewrichten	93 recht				koehakkig
huid	97 dik				fijn
bespiering	95				
vleestype	97				
algemeen voorkomen	99				
totaalscore	104				

Eén standaardafwijking is gelijk aan 10 punten.
Bron: Herdbook BBB, Ciney, december 2009